

ČSR po 2. světové válce 1945-1946

VY_32_INOVACE_DE_PN_11

Sada: Dějiny 20. století

Téma: ČSR po 2. světové válce

Autor: Mgr. Pavel Peňáz

Předmět: Dějepis

Ročník: 4. ročník

Využití: Prezentace určená pro výklad a opakování

Anotace: Situace po skončení 2. světové válce byla velmi složitá. Prezentace přibližuje dění v roce 1945 – 1946 v politické a hospodářské oblasti.

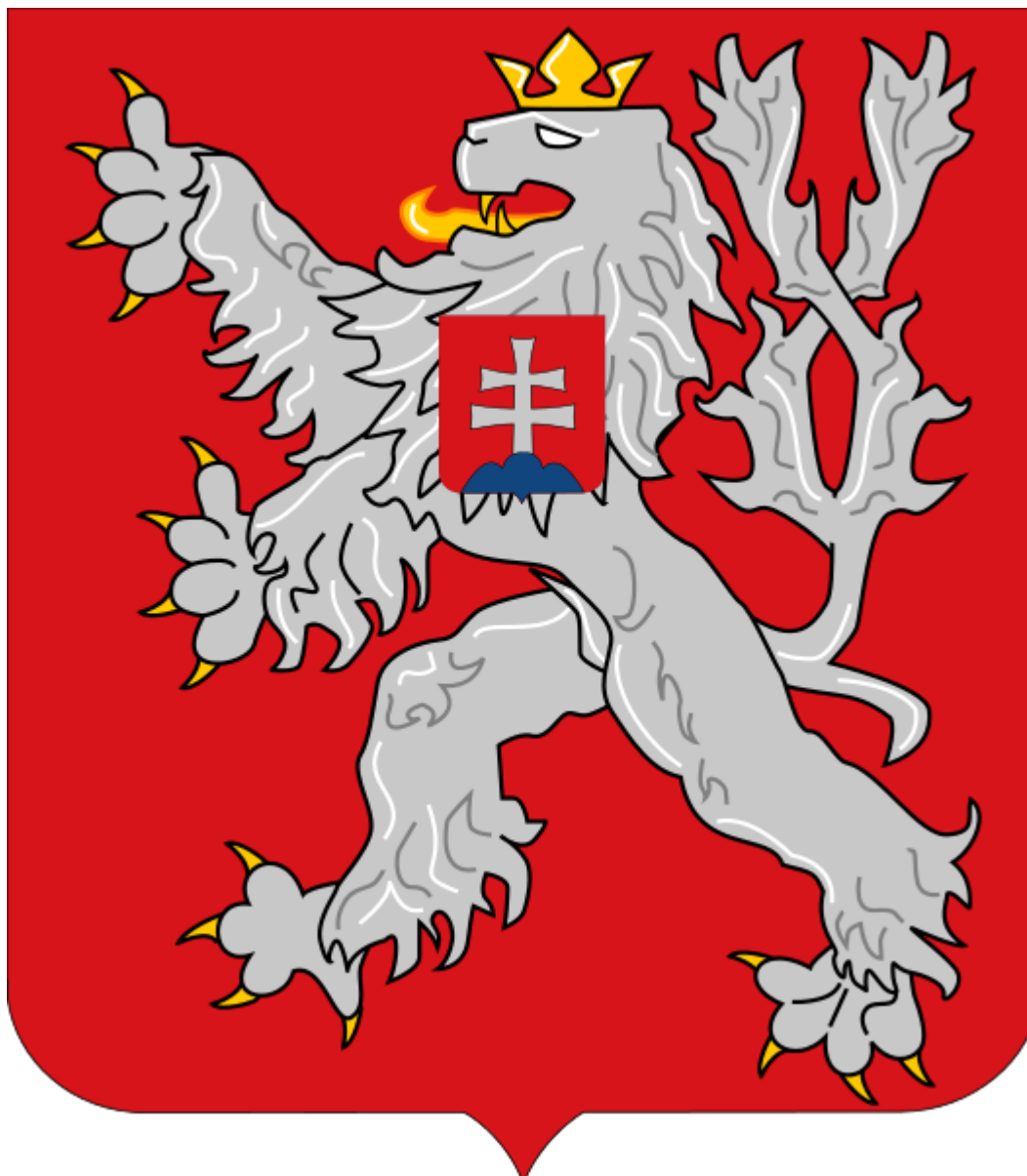
Gymnázium Vincence Makovského
se sportovními třídami Nové Město na Moravě

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KOŠICKÝ VLÁDNÍ PROGRAM

- předchází mu jednání v Moskvě
- obnova republiky v předmnichovských hranicích – na žádost SSSR se vzdáváme Podkarpatské Rusi
- obnova politických stran – mezi hlavní patří KSČ, sociální demokracie, lidová strana, národní socialisté – neobnovena strana agrární, KSS a slovenská demokratická strana
- vzniká vláda na základě parity (rovnosti) – 25 členů (16 Čechů, 9 Slováků) – předsedou Zdeněk Fierlinger (soc. dem.)
- rovnoprávnost Čechů a Slováků
- dojde k potrestání zrádců a kolaborantů
- nástin pozemkové reformy a zestátnění klíčového průmyslu

Znak ČSR

ODSUN NĚMCŮ

- dvě fáze: DIVOKÝ a ORGANIZOVANÝ
- schválen v Postupimi, souhlas SSSR, výhrady Západu
- zpočátku úmysl potrestat a vystěhovat aktivní zločince a nacisty
- pak v důsledku principu kolektivní viny jako celku postižení i nevinní; místo organizovaného vysídlení „divoký odsun“
- živelnost, zvůle, násilí, ponižování
- poté organizovanost – soustředění a doprava za hranice
- vysídleno asi 2,2 miliónu Němců

Američtí vojáci přinutili sudetské Němce ve Volarech projít kolem mrtvol židovských žen, které zemřely při pochodu smrti, květen 1945

POTRESTÁNÍ ZLOČINCŮ

- tzv. národní očista - zabezpečena retribučními dekrety prezidenta republiky (postih za zločiny spáchané před jejich vyhlášením) z r. 1945 o potrestání nacistických zločinců, zrádců a kolaborantů (tzv. malý a velký dekret)
- mimořádné soudy, popravy (trest smrti - K. H. Frank, slovenský prezident J. Tiso, min. předseda V. Tuka, doživotní vězení - R. Beran, J. Stříbrný, J. Syrový aj.)

K. H. FRANK

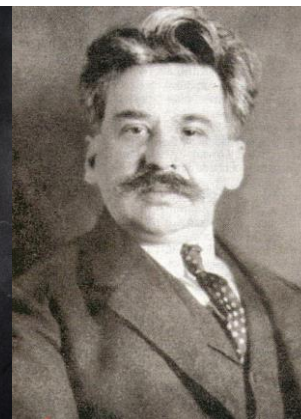
J. TISO

V. TUKA

R. BERAN

J. STŘÍBRNÝ

ZNÁRODNĚNÍ 1945

- znárodněn majetek Němců, zrádců, kolaborantů
- klíčový průmysl, závody nad 500 zaměstnanců, banky a pojišťovny
- zkonfiskovaná půda levně prodávána zájemcům
- osidlování pohraničí

UNRRA

- UNRRA (*United Nation Relief and Rehabilitation Administration = Správa Spojených národů pro hospodářskou pomoc a obnovu*)
- materiální pomoc z OSN státům po válce

Druh zboží	v tunách	% celkové hmotnosti
Potraviny, jedlé tuky a oleje, mýdlo a cigarety	793 451	48,70
Šatstvo, textilie, obuv	61 580	3,78
Lékařské a zdravotnické potřeby	8 823	0,54
Průmyslové stroje a zařízení	11 184	0,69
Dopravní a dorozumívací zařízení, mosty a konstrukce	99 752	6,12
Ostatní zařízení (promítací stroje a učební pomůcky)	288	0,02
Hospodářské a zemědělské potřeby, zařízení a stroje	374 905	23,01
Různé výrobky, nástroje, náradní součástky	7 996	0,49
Palivo, mazací oleje, petrolej, bezin a jiné produkty	141 305	8,67
Suroviny, materiál, polotovary	129 943	7,98
CELKEM	1 629 227	100

VOLBY 1946

- 1. parlamentní volby - květen 1946: v Čechách vítězství KSČ (40%), na Slovensku DS (62 %)
- celostátně KSČ (38 %)
- prezidentem Edvard Beneš
- předsedou vlády Klement Gottwald
- komunisté v nejvýznamnějších rezortech
- odlišnost představ stran o dalším vývoji (diskuse o čsl. cestě k socialismu), cesta KSČ k monopolu moci

prezident E. Beneš

premiér K. Gottwald

ZDROJE

- *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vertreibung.jpg>
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:VolarydeadJews.jpg>
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Czechoslovakia_COA_small_2.svg
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Karl_Hermann_Frank.jpg
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jozef_Tiso.jpg
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vojtech_Tuka_in_uniform.jpg
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:R. Beran.JPG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:R._Beran.JPG)
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ji%C5%99%C3%AD_St%C5%99%C3%ADbrn%C3%BD.jpg
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:UNRRA_to_cz.jpg
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Volte_1.jpg
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Edvard_Bene%C5%A1.jpg
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:K_Gottwald.jpg
 - *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 1.2.2014]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Narodni_fronta.jpg
-
- Kuklík, Jan, Kuklík, Jan. *Dějepis pro gymnázia a střední školy 4. Nejnovější dějiny*. Praha: SPN, 2002.
 - SOCHROVÁ, Marie. *Dějepis II. v kostce: pro střední školy*. Praha: Fragment, 2008
 - Sommer, Karel: UNRRA a Československo, Slezský ústav AV ČR, Opava 1993
 - ČAPKA, F. *Dějiny zemí Koruny české v datech*. Praha: Libri, 1999.